

FOLKETINGET
STATSREVISORERNE

FOLKETINGET
RIGSREVISIONEN

August 2025
– 20/2024

Rigsrevisionens beretning afgivet
til Folketinget med Statsrevisorernes
bemærkninger

Revisionen af statsregnskabet for 2024

20/2024

Beretning om

revisionen af statsregnskabet for 2024

Statsrevisorerne fremsender denne beretning med deres bemærkninger til Folketinget og vedkommende minister, jf. § 3 i lov om statsrevisorerne og § 18, stk. 1, i lov om revisionen af statens regnskaber m.m.

København 2025

Denne beretning til Folketinget skal behandles ifølge lov om revisionen af statens regnskaber, § 18:

Statsrevisorerne fremsender med deres bemærkning Rigsrevisionens beretning til Folketinget og vedkommende minister.

Erhvervsministeren, skatteministeren, forsvarsministeren, indenrigs- og sundhedsministeren, ministeren for fødevarer, landbrug og fiskeri og kulturministeren afgiver en redegørelse til beretningen.

Rigsrevisor afgiver et notat med bemærkninger til ministrenes redegørelser.

På baggrund af ministrenes redegørelser og rigsrevisors notat tager Statsrevisorerne endelig stilling til beretningen, hvilket forventes at ske i december 2025.

Ministrenes redegørelser, rigsrevisors bemærkninger og Statsrevisorernes eventuelle bemærkninger samles i Statsrevisorernes Endelig betænkning over statsregnskabet, som årligt afgives til Folketinget i februar måned – i dette tilfælde Endelig betænkning over statsregnskabet 2024, som afgives i februar 2026.

Statsrevisorernes bemærkning tager udgangspunkt i denne karakterskala:

Karakterskala

Positiv kritik	• finder det meget/særdeles positivt • finder det positivt • finder det tilfredsstillende/er tilfredse med
Kritik under middel	• finder det ikke helt tilfredsstillende
Middel kritik	• finder det utilfredsstillende/er utilfredse med • påpeger/understreger/henstiller/forventer • beklager/finder det bekymrende/foruroligende
Skarp kritik	• kritiserer/finder det kritisabelt/kritiserer skarpt/indskærper • påtaler/påtaler skarpt
Skarpeste kritik	• påtaler skarpt og henleder særligt Folketingets opmærksomhed på

**Henvendelse vedrørende
denne publikation rettes til:**

Statsrevisorerne
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Tlf.: 3337 5987
statsrevisorerne@ft.dk
www.ft.dk/statsrevisorerne

ISSN 2245-3008
ISBN online 978-87-7434-869-6

Statsrevisorernes bemærkning

Beretning om revisionen af statsregnskabet for 2024

Statsrevisorernes grundlovsbestemte gennemgang af statsregnskabet baserer sig primært på Rigsrevisionens bevillingskontrol og vurdering af statsregnskabets rigtighed, der fremgår af denne *beretning nr. 20/2024 om revisionen af statsregnskabet for 2024*, og på de sager, som Rigsrevisionen har valgt at rapportere om i *beretning nr. 21/2024 om revisionen af statens forvaltning i 2024*.

Statens driftsregnskab for 2024 viste et overskud på 79,3 mia. kr. Statens udgifter var samlet set 870,1 mia. kr., og indtægterne var 949,3 mia. kr.

Statsrevisorerne konstaterer, at det samlede statsregnskab for 2024 er rigtigt og dermed uden væsentlige fejl. Statsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bevillingslovene og statens regnskabsregler og afspejler statens indtægter, udgifter, aktiver og passiver i 2024. Staten har desuden brugt bevillingerne i overensstemmelse med disponeringsreglerne.

Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at Rigsrevisionen for tredje år i træk har måttet tage forbehold for Erhvervsministeriets regnskab på grund af væsentlige fejl i en afgrænset del af Erhvervsministeriets regnskab.

Forbeholdet i regnskabet for 2024 vedrører:

- Fejl i Erhvervsstyrelsens regnskab, der i alt udgør 487 mio. kr. Forbeholdet skyldes, at indtægter og udgifter fra slutafregningen af et større antal tilskudssager vedrørende COVID-19-hjælpepakkerne mangler i regnskabet, og at styrelsen mangler at afskrive tilgodehavender fra konkursramte virksomheder.

Statsrevisorerne

18. august 2025

Mette Abildgaard
Leif Lahn Jensen
Serdal Benli
Mikkel Irminger Sarbo
Lars Christian Lilleholt
Mohammad Rona

Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at Kulturministeriet har overtrådt bevillings- og disponeringsreglerne i forbindelse med, at Det Danske Filminstitut har indgået aftale om Filmtaget uden hjemmel. De øgede udgifter har betydet, at Filminstituttet har måttet afskedige medarbejdere og skære i flere kerneopgaver.

Statsrevisorerne finder det tilfredsstillende, at de øvrige ministeriers regnskaber er uden væsentlige fejl og bevillingsafvigelser.

Statsrevisorerne skal særligt pege på forhold i Skatteministeriets og Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris regnskaber, hvori der er oplysninger, som er forbundet med usikkerhed, men uden at der er tale om fejl i regnskaberne.

Fremhævelserne vedrører følgende:

- Skatteministeriets værdiansættelse af gæld til staten er fortsat usikker. Ultimo 2024 havde borgere og virksomheder gæld til staten for ca. 155,5 mia. kr. Skatteministeriet vurderer, at det vil være muligt at inddrive ca. 41,3 mia. kr. af gælden. Dermed udgør gæld til en værdi af ca. 114,3 mia. kr. et potentielt tab for staten. Der er særlig usikkerhed forbundet med at opgøre værdien af gældsposter, hvor det er usikkert, om der er fejl og mangler i Skatteministeriets oplysninger, der knytter sig til gældsposten. Det drejer sig om ca. 10 % af den samlede gæld til staten, svarende til 15,4 mia. kr.
- Der er usikkerhed forbundet med en hensættelse i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris del af statsregnskab. Hensættelsen vedrører erstatning og kompensation til minkavlere og følgeerhverv. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har opgjort hensættelsen til 9,2 mia. kr. ultimo 2024. Ministeriet forventer, at de samlede udgifter til erstatning og kompensation til minkavlere og følgeerhverv samt til myndighedsopgaver vil udgøre ca. 29,2 mia. kr.

Statsrevisorerne finder det utilfredsstillende, at der i 5 sager er konstateret svagheder i regnskabsforvaltningen, der medfører en øget risiko for svindel eller fejl i kommende regnskaber.

Svaghederne vedrører følgende:

- Skatteministeriets styring af brugerrettigheder er fortsat mangelfuld.
- Forsvarsministeriet har fortsat en svag regnskabsforvaltning.
- Forsvarsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fortsat en mangelfuld fakturahåndtering.
- Forsvarsministeriet har ikke oplyst tilstrækkeligt om mulige fremtidige udgifter til oprensning af PFAS-forurening på Forsvarets arealer.
- Erhvervsministeriet har fejl i to garantier.

Indholdsfortegnelse

1. Formål og konklusion	1
1.1. Baggrund	5
2. Væsentlige fejl i ministeriernes regnskaber	8
2.1. Forbehold for Erhvervsministeriets regnskab vedrørende COVID-19-sager	8
3. Brud på bevillings- og disponeringsreglerne	10
3.1. Det Danske Filminstitut har indgået aftale om Filmtaget uden hjemmel.....	10
4. Fremhævelser.....	14
4.1. Skatteministeriets værdiansættelse af gæld til staten er fortsat usikker	14
4.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri's hensættelse til erstatninger og kompensation til minkavlere og følgeerhverv er opgjort med usikkerhed.....	16
5. Svagheder i ministeriernes regnskabsforvaltning	17
5.1. Skatteministeriets styring af brugerrettigheder er fortsat mangelfuld	17
5.2. Forsvarsministeriet har fortsat en svag regnskabsforvaltning.....	18
5.3. Forsvarsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fortsat en mangelfuld fakturahåndtering	21
5.4. Forsvarsministeriet har ikke oplyst tilstrækkeligt om mulige fremtidige udgifter til oprensning af PFAS-forurening på Forsvarets arealer	22
5.5. Erhvervsministeriet har fejl i to garantier.....	24
6. Sager, der kan afsluttes	25
 Bilag 1. Rigsrevisionens erklæring om revisionen af statsregnskabet for 2024	 29
Bilag 2. Metodisk tilgang	33
Bilag 3. Ministre med ansvar for sagerne i beretningen	36
Bilag 4. Sager fra tidligere beretninger	37

Rigsrevisionen skal årligt afgive denne beretning til Statsrevisorerne i henhold til § 17, stk. 1, i rigsrevisorloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012.

Rigsrevisionens mandat til at gennemføre revisionen følger af rigsrevisorlovens § 2, stk. 1, nr. 1.

Beretningen vedrører finanslovens §§ 1-2 og 5-42.

Bilag 3 viser de ministre, der enten har eller har haft ansvaret for sager i beretningen.

Beretningen har i udkast været forelagt de omtalte ministerier, hvis bemærkninger i videst muligt omfang er afspejlet i beretningen.

1. Formål og konklusion

1. Rigsrevisionen har revideret statsregnskabet for 2024. Formålet med revisionen er at vurdere, om statsregnskabet er rigtigt, og om bevillingerne samlet set er overholdt. Beretningen skal danne grundlag for Statsrevisorernes gennemgang af statsregnskabet og Folketingets behandling af statsregnskabet. Rigsrevisionens erklæring om revisionen af statsregnskabet for 2024 fremgår af bilag 1.

Vi har også revideret ministeriernes regnskaber og bevillingsoverholdelse i 2024. Ministeriernes regnskaber indgår i statsregnskabet, idet hvert ministerium har ansvaret for en del af statsregnskabet. Vi afgiver selvstændige konklusioner om hvert ministeriums del af statsregnskabet.

Figur 1 viser de fire typer af konklusioner, som vi bruger. Vores konklusion afhænger af, om fejl, herunder bevillingsafvigelser, er væsentlige.

Figur 1
Rigsrevisionens standardkonklusioner

POSITIV KONKLUSION	KONKLUSION MED FORBEHOLD	AFKRÆFTENDE KONKLUSION	MANGLENDE KONKLUSION
			
Fejl er ikke væsentlige	Fejl er væsentlige, men ikke gennemgribende	Fejl er væsentlige og gennemgribende	Fejl er ukendte

En *positiv konklusion* betyder, at regnskabet er rigtigt, dvs. uden væsentlige fejl. Vi betragter fejl i det samlede statsregnskab som væsentlige, hvis de er over 1 % af statens samlede udgifter og indtægter, svarende til ca. 18,2 mia. kr. i 2024. Som hovedregel betragter vi fejl i et ministeriums del af statsregnskabet som væsentlige, hvis de er over 2 % af summen af ministeriets indtægter og udgifter eller er over 1 mia. kr. Alle væsentlighedsniveauer fremgår af figur A i bilag 2.

En *konklusion med forbehold* betyder, at hovedparten af regnskabet er rigtigt, men at der er væsentlige fejl i isolerede dele af regnskabet.

En *afkræftende konklusion* betyder, at regnskabet ikke er rigtigt, dvs. at der er væsentlige fejl, som ikke kan isoleres til bestemte dele af regnskabet.

En *manglende konklusion* betyder, at vi ikke kan vurdere, om regnskabet er rigtigt, fordi ministeriet ikke har den nødvendige dokumentation.

Ud over de fire konklusioner i figur 1 bruger vi begrebet *fremhævelse*. En fremhævelse betyder, at vi gør opmærksom på oplysninger i regnskabet, som fx er opgjort på et usikkert grundlag, men uden at der er konstateret fejl i regnskabet. Endelig omtaler vi sager, hvor ministerierne har en svag regnskabsforvaltning, uden at der er konstateret fejl i regnskabet.

Høj grad af sikkerhed

En konklusion med høj grad af sikkerhed betyder, at Rigsrevisionen har gennemført tilstrækkelig revision til at sandsynliggøre, at der ikke kan være væsentlige fejl i statsregnskabet.

Revisionen er udført i overensstemmelse med [standarderne for offentlig revision](#), hvilket giver *høj grad af sikkerhed* for, at revisionen afdækker væsentlige fejl i statsregnskabet.

Udkast til sagerne i denne beretning har været i høring hos de relevante ministerier. I forlængelse af høringen har vi justeret beretningen for at sikre, at der er enighed om fakta i sagerne. Vurderingerne i beretningen er Rigsrevisionens. Ministeriernes bemærkninger til de enkelte sager er kun givet i det omfang, de har ønsket at komme med supplerende oplysninger. De ansvarlige ministre skal, jf. rigsrevisorlovens § 18, stk. 2, afgive redegørelser til Statsrevisorerne om, hvilke foranstaltninger og overvejelser sagerne har givet anledning til. Rigsrevisionen behandler redegørelserne i et notat til Statsrevisorerne, og det vil fx også fremgå, om ministeren er enig i Statsrevisorerne og Rigsrevisionens vurdering af sagen. Statsrevisorerne tager ved behandlingen af Rigsrevisionens notat om redegørelserne bl.a. stilling til, om en sag skal afsluttes eller fortsat følges.

Vores metodiske tilgang er beskrevet i bilag 2.

Konklusion

Rigsrevisionen vurderer, at statsregnskabet for 2024 er rigtigt og dermed uden væsentlige fejl. Det betyder, at statsregnskabet er udarbejdet i overensstemmelse med bevillingslovene og statens regnskabsregler og afspejler statens indtægter, udgifter, aktiver og passiver i 2024. Rigsrevisionen vurderer desuden, at bevillingerne samlet set er brugt i overensstemmelse med disponeringsreglerne.

Rigsrevisionen vurderer herudover, at de enkelte ministeriers regnskaber er rigtige og dermed uden væsentlige fejl, bortset fra Erhvervsministeriets regnskab. Vi har en konklusion med forbehold på grund af væsentlige fejl i en afgrænset del af Erhvervsministeriets regnskab. Fejlene vedrører Erhvervsstyrelsen og udgør i alt 487 mio. kr. Fejlene skyldes for det første, at indtægter og udgifter fra slutaftregningen af et større antal tilskudssager vedrørende COVID-19-hjælpepakkerne mangler i regnskabet, selv om styrelsen har afgjort sagerne. For det andet mangler styrelsen at afskrive tilgodehavender fra konkursramte virksomheder.

Endelig orienterer Rigsrevisionen i beretningen om otte sager, der ikke giver anledning til forbehold, men hvor vi har fundet fejl, usikkerheder og svagheder i regnskabsforvaltningen, som vi ønsker at gøre Statsrevisorerne opmærksomme på, jf. nedenfor.

Kulturministeriet har overtrådt bevillings- og disponeringsreglerne i forbindelse med, at Det Danske Filminstitut har indgået aftale om Filmtaget uden hjemmel, jf. afsnit 3.1.

Rigsrevisionen *fremhæver* to sager for at gøre opmærksom på oplysninger i regnskabet, der er opgjort med usikkerhed:

- Skatteministeriets værdiansættelse af gæld til staten er fortsat usikker, jf. afsnit 4.1.
- Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri's hensættelse til erstatninger og kompensation til minkavlere og følgeerhverv er opgjort med usikkerhed, jf. afsnit 4.2.

I fem sager gør vi opmærksom på svagheder i ministeriers regnskabsforvaltning. Sagerne omtales for at gøre opmærksom på behovet for, at ministerierne nedbringer risikoen for fejl i kommende regnskaber og minimerer risikoen for svindel:

- Skatteministeriets styring af brugerrettigheder er fortsat mangelfuld, jf. afsnit 5.1.
- Forsvarsministeriet har fortsat en svag regnskabsforvaltning, jf. afsnit 5.2.

- Forsvarsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fortsat en mangelfuld fakturahåndtering, jf. afsnit 5.3.
- Forsvarsministeriet har ikke oplyst tilstrækkeligt om mulige fremtidige udgifter til oprensning af PFAS-forurening på Forsvarets arealer, jf. afsnit 5.4.
- Erhvervsministeriet har fejl i to garantier, jf. afsnit 5.5.

1.1. Baggrund

2. Finansministeren fremlagde statsregnskabet for 2024 til Folketinget den 31. marts 2025. Statens indtægter er opgjort til 949,3 mia. kr., og udgifterne er opgjort til 870,1 mia. kr. Det giver et overskud på 79,3 mia. kr. Figur 2 viser, hvordan statens indtægter, udgifter og overskud har udviklet sig de seneste 6 år.

Figur 2
Statens indtægter, udgifter og over- eller underskud i perioden 2019-2024 (løbende priser)

Note: Differencer skyldes afrunding.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af statsregnskaberne for 2019-2024.

Det fremgår af figur 2, at statens indtægter er højere end udgifterne i alle år bortset fra 2020, hvor der var underskud. Fra 2023 til 2024 steg statens udgifter og indtægter. Udgifterne steg med ca. 54,9 mia. kr., bl.a. som følge af stigende udgifter til pensioner, overførsler til kommuner og regioner og udgifter til materielanskaffelser. Indtægterne steg med ca. 25,9 mia. kr., bl.a. som følge af øgede skatteindtægter og merindtægter fra moms og energiafgifter.

Tabel 1 viser vores konklusioner om de enkelte dele af statsregnskabet, og hvilke sager der er omtalt i beretningen.

Tabel 1
Rigsrevisionens konklusioner om revisionen af statsregnskabet for 2024

	Regnskabet er rigtigt, og bevillingen er overholdt	Sager omtalt i beretningen
Det samlede statsregnskab (§§ 1-42)	✓	
§§ 1-2. Kongen og medlemmer af det kongelige hus m.fl.	✓	
§ 5. Statsministeriet	✓	
§ 6. Udenrigsministeriet	✓	
§ 7. Finansministeriet	✓	
§ 8. Erhvervsministeriet	FORBEHOLD	Se afsnit 2.1 og 5.5
§ 9. Skatteministeriet	✓	Se afsnit 4.1 og 5.1
§ 10. Økonomiministeriet	✓	
§ 11. Justitsministeriet	✓	
§ 12. Forsvarsministeriet	✓	Se afsnit 5.2, 5.3 og 5.4
§ 14. Udlændinge- og Integrationsministeriet	✓	
§ 15. Social-, Bolig- og Ældreministeriet	✓	
§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet	✓	Se afsnit 5.3
§ 17. Beskæftigelsesministeriet	✓	
§ 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet	✓	
§ 20. Børne- og Undervisningsministeriet	✓	
§ 21. Kulturministeriet	✓	Se afsnit 3.1
§ 22. By-, Land- og Kirkeministeriet	✓	
§ 23. Miljøministeriet	✓	
§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri	✓	Se afsnit 4.2
§ 25. Digitaliserings- og Ligestillingsministeriet	✓	
§ 28. Transportministeriet	✓	
§ 29. Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet	✓	
§ 38. Skatter og afgifter	✓	
§§ 35-37 og 40-42. Generelle reserver, pensionsvæsenet, renter, genudlån mv., beholdningsbevægelser mv. og afdrag på statsgælden (netto)	✓	

Note: Revisionen af statsregnskabs § 1 og § 2 vedrører Statsministeriets beregning og registrering af overførsler til kongehuset. Vi reviderer ikke statsregnskabs § 3. Folketinget. Der er oprettet yderligere tre ministerier ved en ressortomlægning i august 2024. De tre ministerier er Ministeriet for Samfundssikkerhed og Beredskab, Ældreministeriet og Ministeriet for Grøn Trepert. De tre nye ministerier har ikke aflagt regnskab i 2024, idet deres regnskabsoplysninger indgår i regnskaberne hos de ministerier, der afgiver ressortområder.

Vi har revideret de 21 ministerier, som fremgår af statsregnskabet for 2024, jf. tabel 1. Derudover har vi revideret andre centrale paragraffer i statsregnskabet, fx § 38. Skatter og afgifter.

Vi følger fortsat 26 sager fra tidligere beretninger. Status for sagerne fremgår af bilag 4. Vi følger løbende op på sagerne for at vurdere, om ministerierne har håndteret Statsrevisorernes bemærkninger og beretningens konklusioner. Vi omtaler kun opfølgningssagerne i denne beretning, hvis der er manglende fremdrift i sagen, eller hvis vi vurderer, at sagen kan afsluttes.

2. Væsentlige fejl i ministeriernes regnskaber

3. I dette kapitel omtaler vi én sag, hvor vi har en konklusion med forbehold vedrørende Erhvervsministeriets regnskab. Et forbehold betyder, at hovedparten af regnskabet er rigtigt, men at der er væsentlige fejl i isolerede dele af regnskabet. Vi anser ministeriets regnskab for at være rigtigt, når man ser bort fra de konkrete fejl.

KONKLUSION MED FORBEHOLD

2.1. Forbehold for Erhvervsministeriets regnskab vedrørende COVID-19-sager

Rigsrevisionen har en konklusion med forbehold på grund af væsentlige fejl i Erhvervsministeriets regnskab. Fejlene udgør i alt 487 mio. kr. og skyldes for det første, at indtægter og udgifter fra slutfregningen af et større antal tilskudssager mangler i regnskabet, selv om Erhvervsstyrelsen har afgjort sagerne. For det andet mangler styrelsen at afskrive tilgodehavender fra konkursramte virksomheder.

4. Flere af de tilskud, som Erhvervsstyrelsen udbetalte som hjælpepakker under COVID-19-pandemien, var foreløbige. Der var tale om i alt ca. 400.000 tilskudssager til en værdi af ca. 50 mia. kr. Styrelsen er i gang med at slutfregne sagerne på baggrund af bl.a. de endelige regnskabstal fra virksomhederne og antallet af dage, medarbejderne var hjemsendt. Slutfregningerne har ført til, at nogle virksomheder skal have udbetalt flere penge, mens andre virksomheder skal tilbagebetale hele eller dele af tilskudet.

Vores revision i 2024 viser, at Erhvervsstyrelsen mangler at registrere nogle af slutfregningerne i regnskabet. Ifølge regnskabsbekendtgørelsens § 25 skal ministerierne registrere økonomiske hændelser nøjagtigt og snarest muligt efter, at hændelserne er indtruffet, og en økonomisk opgørelse kan finde sted. Vi har opgjort, at konsekvensen af den manglende registrering er, at der i regnskabet mangler udgifter for 17 mio. kr. og indtægter for 351 mio. kr. Styrelsen har oplyst, at de forventer, at alle afgørelser er registreret inden udgangen af 2025.

Derudover har Erhvervsstyrelsen tilgodehavender hos en række virksomheder, der er gået konkurs. Tilgodehavender fra virksomheder skal ifølge regnskabsbekendtgørelsens § 26, stk. 2, afskrives som et tab i regnskabet, når det ikke er sandsynligt, at beløbet modtages. Styrelsen har oplyst om de manglende afskrivninger i årsrapporten for 2024. Konsekvensen er, at der i regnskabet mangler udgifter for 119 mio. kr.

3. Brud på bevillings- og disponeringsreglerne

5. I dette kapitel omtaler vi en sag, hvor Kulturministeriet har overtrådt bevillings- og disponeringsreglerne ved at afholde udgifter uden hjemmel. Ministerierne må kun afholde udgifter, hvis Folketinget på forhånd har givet hjemmel hertil. Folketinget giver ministerierne generel hjemmel via de årlige bevillingslove. Nogle dispositioner kræver derudover en forudgående godkendelse af Folketingets Finansudvalg. Ministerierne har først hjemmel til at gennemføre denne type dispositioner, når Finansudvalget har tiltrådt et aktstykke om sagen, jf. budgetvejledningens pkt. 2.2.

KULTURMINISTERIET

BRUD PÅ BEVILLINGS- OG
DISPONERINGSREGLERNE

3.1. Det Danske Filminstitut har indgået aftale om Filmtaget uden hjemmel

Rigsrevisionen finder det utilfredsstillende, at Kulturministeriet har overtrådt bevillings- og disponeringsreglerne. Det Danske Filminstitut har indgået en huslejekontrakt, der øger instituttets udgifter væsentligt, uden først at orientere departementet og derigennem indhente godkendelse fra Finansudvalget. Departementet har overtrådt reglerne ved først at forelægge et aktstykke for Finansudvalget 3 år efter, at departementet fik kendskab til sagen. De øgede udgifter til husleje, renter og afdrag på lån har betydet, at det har været nødvendigt for Filminstituttet at afskedige medarbejdere, ligesom de har skåret i flere kerneopgaver.

Det Danske Filminstitut har disponeret uden hjemmel

6. Ifølge budgetvejledningens pkt. 3.3.1 skal ministerierne forelægge lejeaftaler for Finansudvalget, hvis der knytter sig usædvanlige og byrdefulde vilkår til et lejemål. Budgetvejledningen specificerer, at det fx gælder, hvis der skal afholdes større udgifter til indretning eller ombygning af det lejede.

Filminstituttet har siden 1996 boet til leje i Cinemateket i København. I marts 2020 indgik Filminstituttet og bygningens udlejer en aftale om, at udlejer ville etablere Filmtaget, der bl.a. skulle huse en biograf. Aftalen blev indgået efter ønske fra Filminstituttet, der skulle betale udgifterne til Filmtaget via en stigning i huslejen.

I marts 2021 erkendte Filminstituttet og udlejer, at projektet ikke kunne gennemføres inden for det oprindelige budget på ca. 40 mio. kr. Parterne indgik herefter et tillæg til huslejekontrakten, hvor udlejers udgifter til etablering af Filmtaget blev begrænset til maks. 54 mio. kr. Filminstituttet påtog sig at finansiere alle etableringsudgifter ud over 54 mio. kr. og påtog sig dermed den fulde risiko for yderligere fordyrelser. Filminstituttet har ved udgangen af 2024 haft yderligere udgifter til etablering af Filmtaget på 47,4 mio. kr.

Kulturministeriets departement har i forbindelse med revisionen oplyst, at Filminstituttet ikke orienterede departementet forud for indgåelsen af tillægget til huslejekontrakten.

Tillægget til huslejekontrakten indebærer betydelige udgifter og store risici. Tillægget skulle have været forelagt Finansudvalget, inden det blev indgået. Filminstituttet havde dermed ikke hjemmel til at indgå tillægget til huslejekontrakten i marts 2021 og overtrådte deres bevillingsmæssige beføjelser.

Kulturministeriet forelagde et aktstykke for Finansudvalget 3 år for sent

7. Ifølge regnskabsbekendtgørelsens § 7 skal departementerne kontrollere, at institutionerne overholder statens regnskabsregler, herunder disponeringsreglerne. Desuden er det i praksis departementerne, der forelægger aktstykker for Finansudvalget.

Kulturministeriets departement blev bekendt med sagen om Filmtaget i marts 2022, men orienterede først Finansudvalget, da Rigsrevisionen pegede på den manglende forelæggelse i forbindelse med revisionen i 2024. Finansudvalget blev orienteret ved Akt 163 5/2 2025. Departementet burde have forelagt sagen for Finansudvalget i marts 2022, hvor de fik kendskab til aftalen.

Filmtaget på toppen af Cinemateket.

Foto: Det Danske Filminstitut,
Bjørn Pierri Enevoldsen 2025

Filmtaget har foreløbig kostet 115,4 mio. kr. Beløbet omfatter udgifter på ca. 14 mio. kr. til Filminstituttets egne filmiske installationer, som ikke er omfattet af lejekontrakten. Udgifterne er bl.a. finansieret via lån, der afdrages over de kommende år. Filminstituttets årlige udgifter til Filmtaget forventes at udgøre 9,3 mio. kr. de næste 10 år. Det er 7,8 mio. kr. mere om året end Filminstituttets oprindelige estimat på 1,5 mio. kr. Udgiften dækkes af Filminstituttets driftsbevilling. De øgede udgifter til Filmtaget har medført, at Filminstituttet har reduceret antallet af stillinger med 16 og har skåret i flere kerneopgaver, bl.a. filmformidling til mindre børn og aktiviteter i Cinemateket. Projektets endelige udgifter kan først opgøres, når en verserende voldgiftssag er afgjort.

Fejl i Det Danske Filminstituts regnskabsmæssige registrering af Filmtaget

8. Udgifter til indretning af lejede lokaler kan ifølge Økonomisk Administrativ Vejledning indregnes som et anlægsaktiv i regnskabet og afskrives over en periode på 10 år eller lejekontraktens varighed.

Vores revision i 2024 viser, at finansieringen af Filmtaget blev afskrevet over 20 år. Det er i strid med reglerne, da lejekontraktens resterende varighed er 9½ år. Filminstituttet har rettet fejlen i regnskabet for 2024. Det har medført, at Filminstituttets årlige udgifter til afskrivninger er steget fra 7 mio. kr. til 9,3 mio. kr., hvilket har medvirket til, at der er færre midler til kerneopgaverne.

Manglende omtale af en voldgiftssag i Det Danske Filminstituts årsrapport for 2024

9. Ifølge Økonomisk Administrativ Vejledning skal statslige institutioner oplyse i årsrapporten, hvis de har eventualforpligtelser, som ikke er indregnet i regnskabet. Eventualforpligtelser er mulige fremtidige udgifter, der først kan bekræftes af én eller flere usikre fremtidige begivenheder.

Filminstituttets endelige udgifter til Filmtaget skal afgøres i en verserende voldgiftssag. Filminstituttet skulle i årsrapporten for 2024 have oplyst, at der er en risiko for, at udfaldet af sagen vil have en væsentlig økonomisk påvirkning på Filminstituttets drift.

4. Fremhævelser

10. I dette kapitel omtaler vi to sager, hvor vi ønsker at gøre Statsrevisorerne opmærksomme på oplysninger i ministeriernes regnskaber, der er forbundet med usikkerhed, men uden at vi har konstateret fejl i regnskaberne.

FREMHÆVELSE

4.1. Skatteministeriets værdiansættelse af gæld til staten er fortsat usikker

Rigsrevisionen fremhæver, at der er usikkerhed forbundet med at opgøre værdien af borgernes og virksomheders gæld til staten, selv om Skatteministeriet generelt har mindsket usikkerheden. Vi konstaterer, at usikkerheden fortsat er særlig stor for 10 % af den samlede gæld, svarende til 15,4 mia. kr. Rigsrevisionen vurderer, at der ikke er væsentlige fejl i statsregnskabet oplysninger herom.

Gæld til staten

Denne beretning omhandler alene gælden til staten. Beretningen om revisionen af statens forvaltning omhandler gæld til det offentlige, herunder gæld til kommuner mfl., der er under inddrivelse i Skatteministeriet. Gælden til det offentlige udgjorde 173,8 mia. kr. ultimo 2024.

Betalingsevne

Borgernes og virksomheders betalingsevne afhænger bl.a. af deres indtægter og de værdier, de måtte eje, fx fast ejendom.

Betalingsevnen mindskes, hvis man fx mister sit arbejde eller går på pension, men øges, hvis man går fra at være ledig til at være i arbejde.

11. Værdien af gæld til staten, der er under inddrivelse, skal indregnes i statsregnskabet, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 25. Værdien af gælden skal afspejle den indtægt, som staten forventer at opnå, når gælden er forsøgt inddrevet. Værdien er dermed ministeriets skøn over, hvor stor en del af gælden der kan inddrives. Der vil altid være en usikkerhed forbundet med at opgøre værdien af gæld under inddrivelse. Det skyldes, at gældens værdi bl.a. afhænger af, hvilken betalingsevne skyldnerne har, og hvordan deres betalingsevne forventes at udvikle sig over tid. Skatteministeriet har oplyst om usikkerheden i statsregnskabet for 2024.

Vi har fulgt op på sagen om Skatteministeriets værdiansættelse af gæld under inddrivelse. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 20/2018 om revisionen af statsregnskabet for 2018, pkt. 37. Vi omtaler usikkerheden i denne beretning for at gøre opmærksom på, at der fortsat er usikkerhed forbundet med værdiansættelsen, selv om værdien er opgjort i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

Ultimo 2024 havde borgere og virksomheder gæld til staten for ca. 155,5 mia. kr. Skatteministeriet vurderer, at det vil være muligt at inddrive ca. 41,3 mia. kr. af gælden. Ministeriet forventer dermed, at gæld til en værdi af ca. 114,3 mia. kr. udgør et potentielt tab for staten, fordi gælden ikke vil kunne inddrives. Det skyldes bl.a., at nogle borgere og virksomheder ikke har betalingsevne, eller at der er tvivl om gældsposterne på grund af fejl i ministeriets oplysninger. Der mangler fx i nogle tilfælde oplysninger, der er nødvendige for at afgøre, om gælden er forældet, og derfor må ministeriet ikke inddrive gælden.

Gælden til staten stammer primært fra fire ministerområder, jf. tabel 2, og omfatter bl.a. A-skat og moms, politibøder, SU-lån og underholdsbidrag.

Tabel 2 viser gæld til staten, der var under inddrivelse ultimo 2024, fordelt på ministerier.

Tabel 2
Statsregnskabets oplysninger om gæld under inddrivelse ultimo 2024

Ministerier	Nominel værdi af gæld under inddrivelse	Skatteministeriets vurdering af gældens værdi	Hensættelse til potentielt værditab
§ 9. Skatteministeriet	17,5 mia. kr.	3,9 mia. kr.	13,5 mia. kr.
§ 17. Beskæftigelsesministeriet	16,7 mia. kr.	7,0 mia. kr.	9,7 mia. kr.
§ 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet	13,9 mia. kr.	8,0 mia. kr.	5,9 mia. kr.
§ 38. Skatter og afgifter	107,4 mia. kr.	22,3 mia. kr.	85,1 mia. kr.
Andre ministerier	0,1 mia. kr.	0,0 mia. kr.	0,1 mia. kr.
I alt	155,5 mia. kr.	41,3 mia. kr.	114,3 mia. kr.

Note: Som følge af afrunding summerer tallene ikke til totalerne.

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af statsregnskabet for 2024.

Skatteministeriet opgør gældens værdi på baggrund af en såkaldt kursværdimodel, der estimerer betalingsevnen hos grupper af skyldnere, bl.a. på baggrund af erfaring fra historiske betalingsmønstre.

Skatteministeren oplyste i sin redegørelse til beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023, at Skatteministeriet løbende arbejder på at optimere kursværdimodellen, så den opgjorte værdi er så retvisende som muligt.

Vores revision i 2024 viser, at usikkerheden om værdien er reduceret i forhold til tidligere år. Skatteministeriet antager i modellen, at de kan lønindeholde i det gamle inddrivelsessystem DMI, selv om de hidtil ikke har kunnet det. Fra ultimo 2024 kan ministeriet lønindeholde i DMI, og dermed er modellen mere retvisende.

Rigsrevisionen vurderer, at der er særlig usikkerhed forbundet med at opgøre værdien af gældsposter, hvor det er usikkert, om der er fejl i de oplysninger, der knytter sig til gældsposten. Her er det ikke alene forhold vedrørende skyldnerens betalingsevne, men også mangler i Skatteministeriets oplysninger, der er baggrund for usikkerheden. Det drejer sig om ca. 10 % af den samlede gæld til staten, svarende til 15,4 mia. kr. Ministeriet har vurderet, at kursværdien af gælden udgør 2,1 mia. kr.

Lønindeholdelse

En arbejdsgiver skal – på anmodning fra Gældsstyrelsen – tilbageholde en del af en ansats løn, hvis den ansatte har gæld til det offentlige og har betalingssevne. Den tilbageholdte løn bruges til at afdrage den pågældendes gæld til det offentlige.

FREMHÆVELSE

Gældsstyrelsen har over de seneste 2 år forbedret deres opgørelse af værdien af gælden og har nu en mere præcis vurdering af mulighederne for, at nogle af fejlene kan rettes. Dermed bliver kursværdien mere præcis. Den særlige usikkerhed forbundet med at opgøre værdien af disse gældsposter vil dog bestå, indtil Skatteministeriet får gennemgået alle fejl, som gældsposterne kan være ramt af, og får foretaget en konkret vurdering af, hvor meget af gælden der kan inddrives.

Skatteministeriets samlede indsats for at inddrive gæld er omtalt i beretningen om revisionen af statens forvaltning i 2024.

4.2. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris hensættelse til erstatninger og kompensation til minkavlere og følgeerhverv er opgjort med usikkerhed

Rigsrevisionen fremhæver, at der er usikkerhed forbundet med en hensættelse i Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris regnskab. Hensættelsen vedrører erstatning og kompensation til minkavlere og følgeerhverv. Rigsrevisionen har ikke konstateret fejl i statsregnskabets oplysninger om hensættelsen.

12. Vi har fulgt op på sagen om Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeris hensættelse til erstatninger og kompensation til minkavlere og følgeerhverv. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023, pkt. 10. Vi omtaler sagen i denne beretning for at gøre opmærksom på, at der fortsat er usikkerhed forbundet med hensættelsen.

Ifølge Økonomisk Administrativ Vejledning skal ministerierne hensætte beløb i regnskabet, som kan dække forpligtelser vedrørende begivenheder, der er indtruffet, men hvor ministerierne ikke kender den præcise udgift mv. Beløbet skal fastsættes ud fra det bedste skøn.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har opgjort hensættelsen til 9,2 mia. kr. ultimo 2024. Rigsrevisionen vurderer, at hensættelsen fortsat er forbundet med usikkerhed, men er opgjort i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

Et mindre usikkert estimat forudsætter ifølge Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, at der bliver afgjort flere sager, herunder principielle afgørelser. I slutningen af 2024 er ca. 200 ud af 950 sager afgjort for virksomheder, der havde mink i 2020.

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i januar 2025 orienteret Finansudvalget og Miljø- og Fødevarerudvalget om det opdaterede skøn for hensættelsen. Ministeriet forventer, at de samlede udgifter til erstatning og kompensation til minkavlere og følgeerhverv samt til myndighedsopgaver vil udgøre ca. 29,2 mia. kr., jf. orientering til Finansudvalget af 30. januar 2025, bilag 86.

5. Svagheder i ministeriernes regnskabsforvaltning

13. I dette kapitel omtaler vi tre sager, hvor der er svagheder i ministeriernes regnskabsforvaltning, som øger risikoen for fejl i regnskaberne og svindel. Sagerne omtales i beretningen for at gøre opmærksom på behovet for, at ministerierne nedbringer risikoen for fejl i kommende regnskaber og minimerer risikoen for svindel.

5.1. Skatteministeriets styring af brugerrettigheder er fortsat mangelfuld

Rigsrevisionen finder det utilfredsstillende, at Skatteministeriet fortsat ikke har et fuldstændigt overblik over medarbejderes rettigheder i ministeriets it-systemer. Konsekvensen er, at der er øget risiko for fejl i ministeriets regnskab og for svindel. Derudover har ministeriet ikke en tilstrækkelig kontrol af medarbejderes handlinger i de reviderede systemer. Rigsrevisionen har dog ikke konstateret fejl i regnskabet eller svindel som følge af mangler i styringen af brugerrettigheder.

14. Regnskabsbekendtgørelsens § 24 og § 28 stiller krav om funktionsadskillelse, så ingen medarbejdere alene kan gennemføre alle handlinger i forbindelse med fx betalinger. Funktionsadskillelse sikres bl.a. ved at begrænse medarbejdernes brugerrettigheder i it-systemerne. Rammerne for styring af brugerrettigheder fremgår bl.a. af informationssikkerhedsstandarden ISO 27001, som statslige myndigheder har skullet følge siden 2016.

Vi har fulgt op på en sag om Skatteministeriets styring af brugerrettigheder. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 19/2019 om revisionen af statsregnskabet for 2019, pkt. 25-27. Vi omtaler sagen i denne beretning for at gøre opmærksom på, at der fortsat er væsentlige svagheder i Skatteministeriets styring af området.

Rigsrevisionen har også fulgt op på sagen i 2022 og 2023. Her oplyste skatteministeren i sine redegørelser til beretningerne, at Skatteministeriet havde igangsat et flerårigt arbejde med at afdække, om der er kombinationer af brugerrettigheder på tværs af it-systemerne, der medfører, at kravene om funktionsadskillelse kan omgås.

SKATTEMINISTERIET

SVAGHEDER I REGN-
SKABSFORVALTNINGEN

Udvidede rettigheder

Medarbejderne kan på egen hånd foretage handlinger uden om funktionsadskillelsen, fx oprette brugere og ændre banknumre.

Andre medarbejdere er tildelt tekniske rettigheder, så de kan foretage forretningskritiske ændringer i systemerne, fx udvikle nye funktioner og omgå indbyggede kontroller. Skatteministeriet fører en tilstrækkelig kontrol med disse medarbejdere.

FORSVARSMINISTERIET

SVAGHEDER I REGNSKABSFORVALTNINGEN

Vores revision i 2024 viser, at Skatteministeriet fortsat ikke har et fuldstændigt overblik over, hvilke kombinationer af brugerrettigheder på tværs af it-systemer der gør det muligt at omgå funktionsadskillelsen.

Skatteministeriet har oplyst, at de arbejder på at identificere kritiske kombinationer af brugerrettigheder på tværs af de it-systemer, der har betydning for regnskabet. Ministeriet forventer, at arbejdet er afsluttet i 2026. Rigsrevisionen konstaterer, at der dermed fortsat er risiko for, at medarbejderne kan lave fejl, der påvirker regnskabet, eller begå svindel, fx oprette en udbetaling i ét system og godkende udbetalingen i et andet system.

Mangelfuld kontrol med medarbejdernes handlinger

15. For at mindske risikoen for utilsigtede fejl i regnskabet og risikoen for svindel skal ministerierne føre kontrol med medarbejdernes handlinger i it-systemerne, jf. ISO 27001.

Vores revision i 2024 viser, at Skatteministeriet ikke fører en tilstrækkelig kontrol med medarbejdernes handlinger i de reviderede it-systemer. Ministeriet fører bl.a. ikke tilstrækkelig kontrol med loggen over, hvilke konkrete handlinger der foretages af administratorer og af medarbejdere, som har udvidede rettigheder. Dermed kan ministeriet ikke være sikker på, at tildelte rettigheder kun bruges til godkendte formål. Derfor vil ministeriet i nogle systemer ikke opdage, hvis en administrator bruger sine udvidede rettigheder til at ændre i oplysninger om bankkonti og igangsætte udbetalinger. Den manglende kontrol medfører risiko for, at utilsigtede fejl i regnskabet eller svindel ikke opdages.

5.2. Forsvarsministeriet har fortsat en svag regnskabsforvaltning

Rigsrevisionen finder det utilfredsstillende, at Forsvarsministeriet fortsat mangler funktionsadskillelse inden for områderne anlæg og varelager samt dele af lønområdet. Ministeriet har desuden mangelfulde kontroller vedrørende indkøb. Der er derfor risiko for, at ministeriet ikke vil opdage fejl i regnskabet eller svindel. Rigsrevisionen har dog ikke konstateret væsentlige fejl i regnskabet.

16. Vi har fulgt op på en sag om Forsvarsministeriets regnskabsforvaltning. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 19/2019 om revisionen af statsregnskabet for 2019, pkt. 21-23. Vi omtaler sagen i denne beretning for at gøre opmærksom på, at der efter 6 år fortsat er mangler i funktionsadskillelsen inden for områderne anlæg og varelager samt dele af lønområdet, og at der er mangelfulde kontroller vedrørende indkøb, selv om Forsvarsministeriet har arbejdet med og forbedret regnskabsforvaltningen.

Fortsat manglende funktionsadskillelse

17. Ministeriernes processer for regnskabsmæssig registrering og betaling skal understøttes af funktionsadskillelse, jf. regnskabsbekendtgørelsens § 24 og § 28. Funktionsadskillelsen skal minimere risikoen for fejl og svindel, fx risikoen for, at en medarbejder kan bestille og betale varer til sig selv på statens regning.

Forsvarsministeriet har hvert år i perioden 2020-2024 oplyst, at ministeriet vil implementere tiltag, der skal styrke kontrol og funktionsadskillelse.

Vores revision i 2024 viser, at Forsvarsministeriet i forhold til *indkøbsprocessen* har forbedret den systemunderstøttede funktionsadskillelse. Processen er forbedret, idet ministeriet har begrænset antallet af medarbejdere, som fx både kan bestille og betale en vare.

Lagerhal på hoveddepotet i Skrydstrup.

Foto: Forsvarsministeriets
Materiel- og Indkøbsstyrelse

Revisionen viser dog også, at Forsvarsministeriet i forhold til forvaltningen af *allerede indkøbte anlæg og lagervarer* fortsat ikke har sikret en fuld systemunderstøttet funktionsadskillelse. Områderne er økonomisk væsentlige og omfatter fx våbensystemer og reservedele. For disse områder finder Rigsrevisionen, at der mangler fremdrift i sagen. Ministeriet har fortsat ikke analyseret processen for håndtering af disse områder, herunder foretaget en gennemgang af roller i ministeriets systemer. Der er derfor risiko for svindel, hvis en medarbejder fx registrerer en vare som bortkommet, uden at der er en godkendelse af registreringen i systemet, og fjerner varen til privat brug.

Revisionen viser desuden, at Forsvarsministeriet i forhold til den løn, der bliver behandlet manuelt inden udbetalingen, fortsat ikke har sikret en tilstrækkelig systemunderstøttet funktionsadskillelse. Fratrædelsesgodtgørelser ved åremålsansættelser er et eksempel på løn, der behandles manuelt.

Fortsat mangelfulde kontroller

18. Det følger af regnskabsbekendtgørelsens § 37 og § 46, at ministerierne skal sikre, at de offentlige midler forvaltes korrekt og forsvarligt. Det forudsætter bl.a. gode interne kontroller og forretningsgange.

Vores revision i 2024 viser, at Forsvarsministeriet fortsat har svage kontroller i forhold til prokura og dokumentation på indkøbsområdet.

Prokura er en bemyndigelse, der skal understøtte kontrollen af, at indkøb kun kan godkendes af medarbejdere, der er bemyndiget til det. Revisionen viser, at Forsvarsministeriet fortsat ikke har implementeret en tilfredsstillende proces, så det kun er bemyndigede medarbejdere, der kan godkende indkøb. Det fremgik af forsvarsministerens redegørelse til beretning nr. 22/2022 om revisionen af statsregnskabet for 2022, at Forsvarsministeriet forventede, at prokura kunne systemunderstøttes fra medio 2024. Revisionen viser, at det fortsat ikke er sket.

Systemunderstøttet indkøb er med til at sikre, at de krav, der gælder for indkøbsprocessen, efterleves og er dokumenterede, hvilket minimerer risikoen for fejl og svindel. Forsvarsministeriet har selv afdækket, at ca. 16.000 indkøb, svarende til 474 mio. kr. i 2024, ikke har været systemunderstøttet i første del af indkøbsprocessen og frem til, at fakturaen er modtaget. Ministeriet har endvidere taget en stikprøve på 520 indkøb i 2024 i Forsvarsministeriets Materiel- og Indkøbsstyrelse, hvoraf det i 33 % af indkøbene ikke er sikret, at kravene til indkøbsprocessen er efterlevet, idet indkøbene ikke lever op til ministeriets krav til dokumentation. Konsekvensen er, at der er risiko for fejl, fx manglende forhåndsgodkendelse af indkøbet. Ministeriet har oplyst, at der er behov for at skærpe opmærksomheden på, at der er fyldestgørende dokumentation for indkøbene.

Forsvarsministeriet har i forbindelse med revisionen oplyst, at der i 2025 er igangsat et initiativ, der skal styrke kontrolmiljøet. Formålet er at få et samlet overblik over finansielle processer, risici og kontroller. Ministeriet forventer, at der etableres et samlet kontrolmiljø med én strategisk tværgående tilgang og prioritering. Endelig har ministeriet oplyst, at det styrkede kontrolmiljø er i drift fra 2026.

5.3. Forsvarsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet har fortsat en mangelfuld fakturahåndtering

Rigsrevisionen finder det utilfredsstillende, at Forsvarsministeriet og Indenrigs- og Sundhedsministeriet fortsat betaler fakturaer for sent. Når ministerierne betaler fakturaer for sent, kan konsekvensen være, at leverandørerne mangler likviditet eller lider et rentetab. Samtidig får staten udgifter til rykkergebyrer og morarenter, som kunne have været undgået, hvis fakturaerne var blevet betalt til tiden.

19. Det fremgår af rentelovens § 3 b, stk. 1, at en offentlig myndighed ikke kan aftale en betalingsfrist på mere end 30 dage, og at en leverandør, der ikke modtager betaling til tiden, har ret til at opkræve renter, rykkergebyrer og kompensation.

Rigsrevisionen har gennem 3 år kritiseret Forsvarsministeriets fakturahåndtering. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 22/2022 om revisionen af statsregnskabet for 2022, pkt. 10. Selv om Rigsrevisionen kan konstatere, at antallet af rykkere, varsler og inkassosager var lavere i 2024 end i 2023, viser revisionen, at ministeriet fortsat har udfordringer med at betale fakturaer til tiden. Revisionen i 2024 viser, at ministeriet:

- har modtaget 20.662 rykkere fra leverandører
- har modtaget 1.078 varsler om inkasso og 3. rykkere fra leverandører
- har haft 155 inkassosager.

Den mangelfulde fakturahåndtering har også givet fejl i regnskabet. Fejlen er opstået, fordi fakturaer for 76 mio. kr. ikke blev færdigbehandlet til tiden. Det har medført, at disse udgifter ikke er medtaget i regnskabet for 2024. Udgifter skal ifølge regnskabsbekendtgørelsens § 26 registreres, når levering har fundet sted. Sammenlignet med 2023 er der sket en stigning fra 46 mio. kr. til 76 mio. kr. i fakturaer, der ikke er færdigbehandlet.

Rigsrevisionen kritiserede Indenrigs- og Sundhedsministeriets fakturahåndtering i beretning nr. 6/2024 om statens betalingsadfærd. Vores revision i 2024 viser, at ministeriet fortsat har udfordringer med at betale fakturaer fra både private og offentlige leverandører til tiden. I 2024 er 17 % af ministeriets fakturaer, svarende til 500 mio. kr., betalt senere end 30 dage. Endvidere har ministeriet modtaget 61 rykkere fra leverandører og fået tilskrevet renter på 114 fakturaer.

FORSVARSMINISTERIET

INDENRIGS- OG
SUNDHEDSMINISTERIET

SVAGHEDER I REGN-
SKABSFORVALTNINGEN

Indenrigs- og Sundhedsministeriet har oplyst, at ministeriet ikke har haft mulighed for at igangsætte initiativer, der kunne forbedre betalingsadfærden i perioden 2023-2024, da Rigsrevisionens kritik af ministeriets betalingsadfærd i første omgang blev rejst ultimo 2024. Ministeriet har oplyst, at de vedkender sig den mangelfulde fakturahåndtering i 2024, hvilket har givet anledning til etablering af initiativer, der forhåbentlig vil forbedre betalingsadfærden fremadrettet.

Rigsrevisionen vil fremover følge ministeriernes betaling af fakturaer i regi af beretning nr. 6/2024 om statens betalingsadfærd.

SVAGHEDER I REGN-
SKABSFORVALTNINGEN

5.4. Forsvarsministeriet har ikke oplyst tilstrækkeligt om mulige fremtidige udgifter til oprensning af PFAS-forurening på Forsvarets arealer

Rigsrevisionen finder det ikke tilfredsstillende, at Forsvarsministeriets eventualforpligtelse til oprensning af PFAS-forurening på Forsvarets arealer er for lav, og at ministeriet ikke har oplyst tilstrækkeligt om de potentielle udgifter i årsrapporten. Konsekvensen er, at ministeriet fremover kan få flere udgifter til oprensning af PFAS-forurening end angivet i årsrapporten. Udgifterne kan påvirke ministeriets økonomi væsentligt, hvis de realiseres. De manglende oplysninger har ikke konsekvenser for regnskabet for 2024.

20. Det fremgår af Økonomisk Administrativ Vejledning, at statslige institutioner i årsrapporten skal angive, hvis de har eventualforpligtelser. En eventualforpligtelse er en forpligtelse, der opstår som resultat af tidligere begivenheder, men hvor forpligtelsen først kan bekræftes af én eller flere usikre fremtidige hændelser. Det fremgår endvidere, at en eventualforpligtelse skal beskrives kort og præcist og indeholde årsagen til, at eventualforpligtelsen opstod, samt en vurdering af den økonomiske påvirkning, hvis den realiseres.

Forsvarsministeriet har i årsrapporten for 2024 oplyst om en eventualforpligtelse, der er betegnet "Øvrige forpligtelser, erstatninger og retssager" på i alt 124,8 mio. kr. Ministeriet har i forbindelse med revisionen i 2024 oplyst, at eventualforpligtelsen bl.a. omfatter fremtidige udgifter til oprensning af PFAS-forurening på to arealer, jf. boks 1. Ministeriet har estimeret, at oprensningen af det ene areal i Aalborg vil koste mellem 10 mio. kr. og 480 mio. kr. I eventualforpligtelsen har ministeriet kun medtaget 11,5 mio. kr. til oprensning af begge arealer.

Forsvarsministeriet har endvidere oplyst i årsrapporten, at der fremadrettet kan være yderligere forpligtelser til miljøoprydning. Udgifterne til disse forpligtelser er ikke specificeret i årsrapporten. Vores revision i 2024 viser, at der er yderligere 113 arealer, der kan være forurenede med PFAS, jf. boks 1. Ministeriet afventer, om miljømyndighederne vil give påbud i forhold til oprensning af de konkrete arealer, der er forurenede med PFAS. Ministeriet vil præcisere oplysningerne i kommende årsrapporter.

ERHVERVSMINISTERIET

SVAGHEDER I REGN-
SKABSFORVALTNINGEN

5.5. Erhvervsministeriet har fejl i to garantier

Rigsrevisionen finder det utilfredsstillende, at der er fejl i oplysningerne om Erhvervsministeriets garantiforpligtelser i en oversigt i statsregnskabet. Fejlene har ikke konsekvenser for ministeriets drift og balance, da de ikke skal indregnes i regnskabet.

21. Statsregnskabet indeholder en oversigt over garantiforpligtelser mv. Her skal ministerierne oplyse om udgifter, som staten kan få i fremtiden. Det kan fx være oplysninger om, at staten kautionerer for lån eller har påtaget sig en økonomisk risiko i forbindelse med et projekt. I oversigten skal ministerierne både oplyse *bemyndigelsen*, dvs. det maksimale beløb, der er hjemmel til fx at stille i garanti, og *forpligtelsen*, dvs. den del af bemyndigelsen, som staten aktuelt har som en forpligtelse ultimo finansåret. Reglerne for at oplyse om garantiforpligtelser fremgår af Økonomisk Administrativ Vejledning.

Vi omtaler sagen i denne beretning for at gøre opmærksom på, at Erhvervsministeriet har fejl i oversigten over garantiforpligtelser i statsregnskabet.

Én af fejlene skyldes, at Erhvervsministeriet har registreret et højere beløb, end der er grundlag for, vedrørende et vindmølleprojekt i Ukraine. Ministeriet har oplyst i statsregnskabet, at forpligtelsen udgør 2.759,4 mio. kr. ultimo 2024. Ministeriet har dog ikke taget højde for, at der også er registreret en hensættelse på 855 mio. kr. til forventet tab på garantien. Det medfører, at forpligtelsen burde have været 855 mio. kr. lavere, altså 1.904,4 mio. kr. Fejlen medfører, at ministeriets opgørelse af garantiforpligtelsen i statsregnskabet er 855 mio. kr. for høj.

De to andre fejl vedrører en låne- og garantiordning til brug for genopbygning af kritisk infrastruktur i Ukraine. For det første har Erhvervsministeriet oplyst i oversigten, at bemyndigelsen udgør 700 mio. kr. Ifølge en opgørelse fra ministeriet udgør bemyndigelsen dog 1.874 mio. kr. For det andet har ministeriet oplyst, at forpligtelsen udgør 86,4 mio. kr. Det korrekte beløb er 1.216 mio. kr. Fejlen medfører, at ministeriets opgørelse af garantiforpligtelsen er 1.129,6 mio. kr. for lav.

6. Sager, der kan afsluttes

22. Rigsrevisionen vurderer, at ministerierne har taget initiativer, der imødekommer kritikken i nedenstående sager. Vi indstiller derfor, at sagerne afsluttes. Bilag 4 viser de i alt 26 sager fra tidligere beretninger, som vi har lovet Statsrevisorerne at følge op på.

Finansministeriet har sikret styringen af it-sikkerheden i betalingssystemet Statens Koncern Betalinger

23. Vi har fulgt op på en sag, hvor Finansministeriets styring af it-sikkerheden i betalingssystemet Statens Koncern Betalinger (SKB) ikke var tilstrækkelig. Det gjaldt særligt ministeriets gennemgang og overvågning af it-sikkerheden hos leverandøren. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 22/2022 om revisionen af statsregnskabet for 2022, pkt. 15.

Vores revision i 2024 viser, at Finansministeriet nu har en tilstrækkelig gennemgang og overvågning af it-sikkerheden i SKB. Økonomistyrelsen modtager en årlig revisorerklæring om it-sikkerheden hos leverandøren og har fulgt op på, at leverandøren håndterer revisors bemærkninger. Økonomistyrelsen har desuden fulgt it-sikkerheden (herunder hændelser) via månedlige driftsrapporter fra leverandøren, kvartalsvise driftsmøder mellem styrelsen og leverandøren samt tilbagemelding fra leverandøren om, hvordan leverandøren vil forhindre, at der sker lignende hændelser. Ministeriet har derudover skærpet kravene til dokumentation af it-sikkerheden i SKB.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Erhvervsministeriet har reguleret en hensættelse, så den svarer til de forventede udgifter

24. Vi har fulgt op på en sag fra 2023 om Erhvervsministeriets hensættelse til at afvikle olie- og gasproduktionen i Nordsøen. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at ministeriets hensættelse var 1,1 mia. kr. højere end de forventede udgifter. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023, pkt. 4.

Vores revision i 2024 viser, at Erhvervsministeriet har reguleret hensættelsen, så den i regnskabet for 2024 afspejler de forventede udgifter.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

ERHVERVSMINISTERIET

TRANSPORTMINISTERIET

Erhvervsministeriets og Transportministeriets kapitalandele er værdiansat korrekt

25. Vi har fulgt op på en sag fra 2023 om værdiansættelse af Erhvervsministeriets og Transportministeriets kapitalandele. Statsrevisorerne fandt det utilfredsstillende, at ministerierne ikke havde en korrekt værdiansættelse af en række af statens kapitalandele. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023, pkt. 12-14.

Vores revision i 2024 viser, at Erhvervsministeriet og Transportministeriet nu har en korrekt værdiansættelse af kapitalandelene.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

SKATTEMINISTERIET

Udviklings- og Forenklingsstyrelsen har forbedret den regnskabsmæssige håndtering af it-udviklingsprojekter

26. Vi har fulgt op på en sag fra 2019 om Udviklings- og Forenklingsstyrelsens regnskabsmæssige håndtering af it-udviklingsprojekter. Styrelsen havde ikke opgjort udgifterne til it-udviklingsprojekter i overensstemmelse med statens regnskabsregler for aktivering af it-udviklingsudgifter. Det gav fejl i fordelingen af udgifter mellem regnskabets resultatopgørelse og balance. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 19/2019 om revisionen af statsregnskabet for 2019, pkt. 38.

Vores revision viser, at Udviklings- og Forenklingsstyrelsen i 2024 har opgjort værdien af it-udviklingsprojekter i overensstemmelse med regnskabsreglerne, og at Skatteministeriet har implementeret tilstrækkelige forretningsgange på området.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

JUSTITSMINISTERIET

Kriminalforsorgen har forbedret it-sikkerheden i Navision Stat

27. Vi har fulgt op på en sag om væsentlige mangler i it-sikkerheden i Navision Stat hos Kriminalforsorgen. Det gjaldt særligt utilstrækkelig styring af brugerrettigheder, logning i forhold til brugere med privilegerede rettigheder og manglende test af beredskabsplanen. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 19/2019 om revisionen af statsregnskabet for 2019, pkt. 34.

Kriminalforsorgen har siden forbedret it-sikkerheden i Navision Stat. Ved revisionen 2020 konstaterede vi, at Kriminalforsorgen havde rettet op på en række mangler, men ikke var helt i mål. Vores revision i 2024 viser, at Kriminalforsorgen er kommet i mål med de sidste mangler i sagen. Kriminalforsorgen har fx forbedret styringen af brugerrettigheder og har etableret en central løsning, hvor logfiler opbevares beskyttet. Kriminalforsorgen har desuden udarbejdet en risikovurdering af Navision Stat og testet beredskabsplanen.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Justitsministeriet har forbedret forretningsgange og kontroller, der skal sikre, at indtægter fra bøder indregnes i det korrekte regnskabsår

28. Vi har fulgt op på en sag om fejl i Justitsministeriets indtægter som følge af, at indtægter fra bøder indgik i forkerte regnskabsår. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023, pkt. 7.

Vores revision i 2024 viser, at Justitsministeriet har implementeret en ny praksis. Den nye praksis er godkendt af Økonomistyrelsen. Revisionen viser, at bødeindtægterne er indregnet i overensstemmelse med den godkendte praksis og dermed korrekt indregnet i statsregnskabet for 2024.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Forsvarsministeriet har styrket styringen af brugerrettigheder i løn- og økonomisystemerne

29. Vi har fulgt op på en sag om flere ministeriers styring af brugerrettigheder i løn- og økonomisystemer. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023, pkt. 18-22.

Vores revision i 2024 viser, at Forsvarsministeriet har rettet op på de konstaterede mangler i styringen af brugerrettigheder i lønsystemet (SLS). Ministeriet har opsat rollerne i lønsystemet korrekt. Opgaven med at kontrollere brugeradgange er placeret organisatorisk i en anden enhed hos en medarbejder, der ikke har adgang til SLS. Derudover har ministeriet indført yderligere kompenserende kontroller af brugerstyringen og af de handlinger, som medarbejdere med udvidede rettigheder foretager i SLS.

Revisionen viser desuden, at Forsvarsministeriet har rettet op på de konstaterede mangler med betalingsspærringer i økonomisystemet. Ministeriet har opsat kompenserende kontroller, som sikrer, at medarbejderne ikke længere kan ophæve betalingsspærringer.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at Forsvarsministeriets del af sagen kan afsluttes.

Den resterende del af sagen handler om Skatteministeriets styring af brugerrettigheder og er omtalt i beretningens afsnit 5.1.

Social- og Boligstyrelsen har forbedret den regnskabsmæssige håndtering af hensættelser og tilgodehavender på boligområdet

30. Vi har fulgt op på en sag, hvor det daværende Social-, Bolig- og Ældreministerium ikke havde reguleret hensættelser på boligområdet korrekt. Fejlen bevirkede, at statens overskud var 551,1 mio. kr. højere end oplyst i statsregnskabet for 2023, ligesom ministeriets tilgodehavender var værdiansat 138,4 mio. kr. for lavt. Sagen blev første gang omtalt i beretning nr. 18/2023 om revisionen af statsregnskabet for 2023, pkt. 6.

Vores revision i 2024 viser, at de fejl, som vi konstaterede i statsregnskabet for 2023, er rettet. Hensættelser og tilgodehavender på boligområdet er i alle væsentlige henseender korrekt opgjort i statsregnskabet for 2024. Vi har desuden konstateret, at Social- og Boligstyrelsen har forbedret deres interne kontrolmiljø, som nu understøtter, at hensættelser opgøres og bogføres i det korrekte regnskabsår.

Rigsrevisionen vurderer på den baggrund, at sagen kan afsluttes.

Rigsrevisionen, den 7. august 2025

Birgitte Hansen
rigsrevisor

/Yvan Pedersen
afdelingschef

Bilag 1. Rigsrevisionens erklæring om revisionen af statsregnskabet for 2024

Erklæring om revisionen af statsregnskabet for 2024

Rigsrevisionen har revideret statsregnskabets hovedbind (dvs. A. Oversigter og B. Bevillinger og regnskab) samt den tilhørende budget- og regnskabs-specifikation og bevillingsafregning. Vi har dog ikke revideret statsregnskabet § 3. Folketinget. Statsregnskabet udarbejdes i overensstemmelse med bevillingslovene (dvs. finansloven og tillægsbevillingsloven for 2024) og de statslige regnskabsregler.

Det er Rigsrevisionens vurdering:

- at statsregnskabet er rigtigt i alle væsentlige henseender, dvs. udarbejdet i overensstemmelse med bevillingslovene og de statslige regnskabsregler
- at staten har overholdt bevillingerne og disponeringsreglerne i alle væsentlige henseender.

Grundlag for konklusion

Vi har udført revisionen i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision, som sikrer, at vi opfylder rigsrevisorlovens § 3 og § 17 (jf. lovbe- kendtgørelse nr. 101 af 19. januar 2012).

Vores ansvar ifølge standarderne for offentlig revision er nærmere beskrevet i erklæringens afsnit "Rigsrevisionens ansvar for revisionen af regnskab".

Rigsrevisor er uafhængig af ministerierne i overensstemmelse med rigsrevisorlovens § 1, stk. 6.

Rigsrevisionen vurderer, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Rigsrevisionen betragter med denne erklæring revisionen af statsregnskabet for 2024 som afsluttet. Rigsrevisionen kan dog tage spørgsmål vedrørende dette og tidligere regnskabsår op til yderligere undersøgelse. I den forbindelse kan der fremkomme nye oplysninger, som kan give anledning til, at konkrete forhold, der er behandlet i denne erklæring, kan blive vurderet på ny.

Ministeriernes ansvar for regnskabet

Finansministeren fremlægger det samlede statsregnskab for Folketinget. Statsregnskabet skal i sin opstilling følge det pågældende års finans- og til-lægsbevillingslove og skal omfatte alle statens indtægter og udgifter for det forløbne finansår, statens aktiver og passiver og bevægelserne heri i årets løb. Statsregnskabet er en sammenstilling af regnskaberne for ministerier-ne, der igen er en sammenstilling af regnskaberne for de enkelte virksom-heder.

Ministerierne har ansvaret for at udarbejde et rigtigt regnskab i overens-stemmelse med bevillingslovene og de statslige regnskabsregler. Ministe-rierne har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ministerierne anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinfor-mation, uanset om fejlinformationen skyldes besvigelser eller fejl. Ministe-rierne og de enkelte virksomheder under ministeriernes ressort har des-uden ansvaret for at vælge og anvende en hensigtsmæssig regnskabsprak-sis og for at udøve regnskabsmæssige skøn, som er rimelige efter omstæn-dighederne.

Statsregnskabet omfatter oplysninger, som ministerierne modtager fra Ud-betaling Danmark og kommunerne. En række ministerier har ansvaret for, at sådanne oplysninger indgår i statsregnskabet i overensstemmelse med bevillingslovene og statens regnskabsregler. Ministerierne kan dog ikke ve-rificere alle oplysninger fra Udbetaling Danmark og kommunerne, inden statsregnskabet bliver aflagt. Det skyldes, at Udbetaling Danmark og kom-munerne afgiver regnskaber senere end staten. Derfor er det vigtigt, at mi-nisterierne baserer oplysninger fra Udbetaling Danmark og kommunerne på det bedst mulige grundlag og får verificeret oplysningerne efterfølgende. Udbetaling Danmarks oplysninger verificeres ved, at oplysningerne skal indgå i Udbetaling Danmarks ordningsregnskaber og årsrapport, der revideres af en godkendt revisor, inden Rigsrevisionen afgiver erklæring om statsregnskabet. Kommunernes oplysninger verificeres via revisorerklærin-ger, der først foreligger, efter Rigsrevisionen har afgivet erklæring om stats-regnskabet. Ministerierne skal korrigere eventuelle fejl i et efterfølgende statsregnskab, så statsregnskabets oplysninger er rigtige set over en år-række.

Ministerierne har desuden ansvaret for at overholde bevillingerne og dispo-neringsreglerne. Ministerierne er ansvarlige for, at ministeriernes dispositio-ner har den nødvendige bevilling, og at de indtægter og udgifter, der opgø-res i statsregnskabet, opnås og anvendes i overensstemmelse med de for-mål og betingelser, som bevillingerne fastlægger. I de tilfælde, hvor disse forudsætninger ikke er til stede, har ministerierne ansvaret for at oplyse Folketinget på passende vis og søge bevillingerne ændret.

Departementerne skal føre tilsyn med virksomhedernes overholdelse af reglerne om statens regnskabsvæsen og godkende ministerområdets år-lige regnskab.

Rigsrevisionens ansvar for revisionen af regnskabet

Rigsrevisionens mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, at regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, samt at afgive en erklæring med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er ikke en garanti for, at en revision altid vil afdække væsentlige fejlinformationer, når sådanne findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet er væsentlige.

Vi udfører revisionen i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision, hvilket indebærer, at vi foretager faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover indebærer det følgende:

- Vi identificerer og vurderer risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl. Vi udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Vi opnår forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af ministeriets interne kontrol.
- Vi tager stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ministeriet, er passende, og om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ministeriet har udarbejdet, er rimelige.
- Vi efterprøver, om oplysninger, der er udarbejdet af Udbetaling Danmark, a-kasser eller kommuner, er blevet optaget korrekt og fuldstændigt i statsregnskabet, og om ministeriet har verificeret oplysningerne fra tidligere regnskabsår og foretaget de fornødne korrektioner i statsregnskabet.
- Vi sammenholder regnskabstallene med bevillingerne på de enkelte hovedkonti for at vurdere, om bevillingerne er overholdt.

Som led i revisionen af statsregnskabet reviderer vi de enkelte paragrafregnskaber i statsregnskabet. Vi afgiver selvstændige erklæringer om paragrafregnskaberne. Hvis erklæringen om en paragraf indeholder forbehold eller andre modifikationer, vil vi oplyse Statsrevisorerne herom i denne beretning om revisionen af statsregnskabet for 2024.

Udtalelse om juridisk-kritisk revision og forvaltningsrevision

De enkelte ministerier har ansvaret for, at de dispositioner, der er omfattet af statsregnskabet, er i overensstemmelse med meddelte bevillinger, love og andre forskrifter samt med indgåede aftaler og sædvanlig praksis. Ministerierne har også ansvaret for at tage skyldige økonomiske hensyn ved forvaltningen af de midler og driften af de virksomheder, der er omfattet af statsregnskabet. Ministerierne har i den forbindelse ansvaret for at etablere systemer og processer, der understøtter sparsommelighed, produktivitet og effektivitet.

I tilknytning til vores revision af statsregnskabet er det Rigsrevisionens ansvar at gennemføre juridisk-kritiske revisioner og forvaltningsrevisioner af udvalgte afgrænsede emner i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Revisionerne planlægges og prioriteres over en 5-årig periode, og emnet for hver revision er afgrænset til bestemte dispositioner, systemer eller processer, hvor vi vurderer, at der kan være risiko for væsentlige regelbrud eller forvaltningsmangler.

Konklusionerne og afgrænsningen af de revisioner, der vedrører regnskabsåret, rapporteres til ministeriet. Hvis en revision giver anledning til en kritisk udtalelse, vil det fremgå af Rigsrevisionens erklæring om det relevante paragrafregnskab. Derudover vil den kritiske udtalelse blive rapporteret til Statsrevisorerne i beretningen om revisionen af statens forvaltning i 2024.

Rigsrevisionen, den 7. august 2025

Birgitte Hansen
rigsrevisor

/Yvan Pedersen
afdelingschef

Bilag 2. Metodisk tilgang

Formålet med vores revision af statsregnskabet er at vurdere, om oplysningerne i regnskabet er rigtige, dvs. opgjort, indregnet og præsenteret i overensstemmelse med bevillingslovene, statens regnskabsregler og disponeringsreglerne. Vi tilrettelægger revisionen, så vi kan opnå høj grad af sikkerhed for, at der ikke er væsentlige *fejl*, herunder *bevillingsafvigelser*. Vi tilpasser omfanget af revisionen og revisionshandlingerne efter, hvordan vi systematisk og effektivt kan opnå et tilstrækkeligt og egnet revisionsbevis for konklusionen i erklæringen.

Afgrænsning

Revisionen har omfattet statsregnskabets hoveddel (dvs. A. Oversigter og B. Bevillinger og regnskab) samt den tilhørende budget- og regnskabsspecifikation og bevillingsafregning. Revisionen af statsregnskabets § 1 og § 2 vedrører Statsministeriets beregning og registrering af overførsler til kongehuset. Vi reviderer ikke statsregnskabets § 3. Folketinget.

Vi omtaler revisionsresultater, som vi har opnået frem til juni 2025, hvis de er relevante for sagerne i beretningen.

Kvalitetssikring

Revisionen er kvalitetssikret via vores interne procedurer for kvalitetssikring, som omfatter høring hos de reviderede samt ledelsesbehandling og sparring med chefer og medarbejdere i Rigsrevisionen.

Standarderne for offentlig revision

Revisionen er udført i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Standarderne fastlægger, hvad brugerne og offentligheden kan forvente af revisionen, for at der er tale om en god faglig ydelse. Standarderne er baseret på de grundlæggende revisionsprincipper i rigsrevisionernes internationale standarder (ISSAI 100-999).

Revisionshandling

Omfanget af revisionen afhænger af, om ministeriet har etableret velfungerende regnskabssystemer og har pålidelige forretningsgange og et godt kontrolmiljø. Vi undersøger og tester indledningsvist, om centrale kontroller er effektive. Det gør vi fx ved at gennemgå ministeriets forretningsgange og dokumentation for ministeriets egne kontroller. Vi holder også møder med centrale medarbejdere og analyserer relevante data. Vi udtager en risikobaseret stikprøve, der kan afdække, om ministeriet i praksis har hensigtsmæssige forretningsgange og kontroller. Vi udvider revisionen med analyser, tests og andre handlinger, indtil vi har opnået et tilstrækkeligt revisionsbevis. Omfanget af vores revisionshandling øges, hvis ministeriets kontroller er mangelfulde, eller hvis ministeriet ikke kan dokumentere sine egne kontroller. Vi orienterer altid ministeriet undervejs, hvis revisionen afdækker forhold, der kan føre til fejl i regnskabet. Dermed har ministeriet mulighed for at rette op, inden regnskabet bliver aflagt.

Fejl

Det tæller som en fejl, hvis en oplysning i regnskabet ikke overholder regnskabsreglerne. Vi opgør fejlen som forskellen mellem det beløb, der fremgår, og det beløb, der burde fremgå, hvis posten var i overensstemmelse med reglerne. Vi betragter det også som en fejl, hvis en post ikke er klassificeret eller præsenteret i overensstemmelse med reglerne.

Bevillingsafvigelser

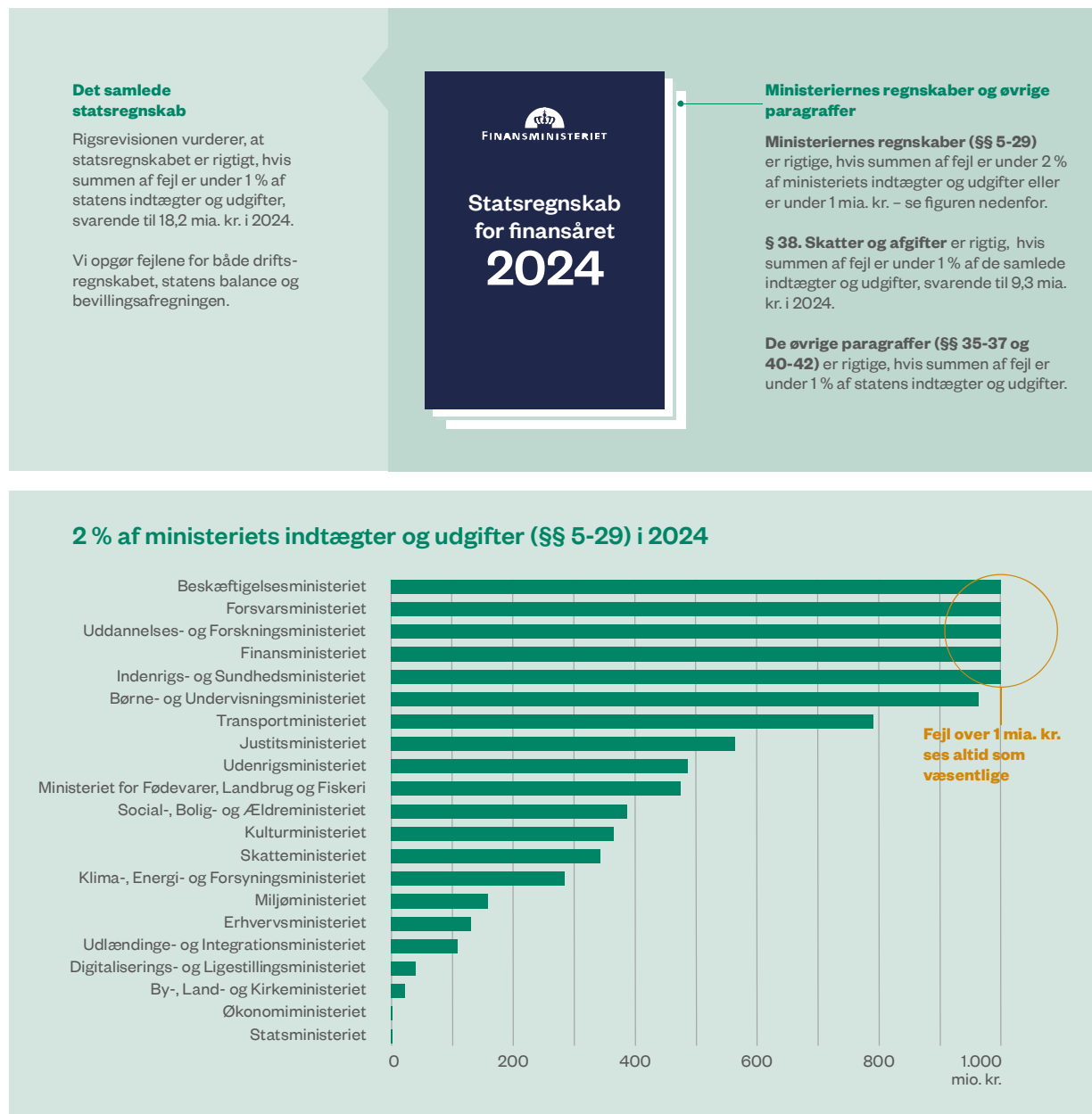
Det er en bevillingsafvigelse, hvis ministeriet opkræver indtægter eller afholder udgifter uden forudgående bevilling, og hvis ministeriet ikke overholder de beløb og forudsætninger, der knytter sig til bevillingen.

Ved en bevillingskontrol vurderer vi, om ministeriet har overholdt bevillingerne og disponeringsreglerne. Vi undersøger og tester, om Folketinget har givet ministerierne bevilling til de indtægter og udgifter, der indgår i statsregnskabet.

Afslutningsvist gennemgår vi de fejl, som revisionen har afdækket. På den baggrund vurderer vi, om summen af fejl er så væsentlige, at det påvirker vores konklusioner. Vores fire standardkonklusioner er nærmere forklaret i figur 1 på s. 1. Figur A viser grænserne for, om vi betegner fejl som væsentlige.

Figur A

Hvornår er fejl væsentlige?

Kilde: Rigsrevisionen på baggrund af statsregnskabet for 2024.

Vi sender hvert år en erklæring til ministeriet om de dele af statsregnskabet, som ministeriet har ansvaret for. Hvis der er væsentlig kritik i en erklæring, vil vi orientere Statsrevisorerne i beretningen om revisionen af statsregnskabet.

Bilag 3. Ministre med ansvar for sagerne i beretningen

Alle sager i beretningen vedrører 2024. Derudover omtaler vi en række sager, som vi følger fra tidligere beretninger. Nedenstående ministre har eller har haft ansvaret for sager i beretningen. Oplysninger om ministre stammer fra Folketingets oversigt over medlemmer og omfatter ikke eventuelle orlovperioder og stedfortrædere.

Erhvervsministeriet (2024):

Morten Bødskov: december 2022 -

Skatteministeriet (2018-2024):

Karsten Lauritzen: juni 2015 - juni 2019

Morten Bødskov: juni 2019 - februar 2022

Jeppe Bruus: februar 2022 - august 2024

Rasmus Stoklund: august 2024 -

Forsvarsministeriet (2019-2024):

Claus Hjort Frederiksen: november 2016 - juni 2019

Trine Bramsen: juni 2019 - februar 2022

Morten Bødskov: februar 2022 - december 2022

Jakob Ellemann-Jensen: december 2022 - august 2023

Troels Lund Poulsen: august 2023 -

Indenrigs- og Sundhedsministeriet (2023-2024):

Sophie Løhde: december 2022 -

Kulturministeriet (2024):

Jakob Engel-Schmidt: december 2022 -

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri (2024):

Jacob Jensen: december 2022 -

Bilag 4. Sager fra tidligere beretninger

Bilaget viser 26 sager, som vi har lovet Statsrevisorerne at følge op på. Vi følger op på sagerne løbende for at vurdere, om ministerierne har håndteret Statsrevisorerne bemærkninger og beretningens konklusioner. Vi omtaler kun opfølgningssagerne i denne beretning, hvis vores opfølgning har afdækket forhold, som vi vil orientere Statsrevisorerne om, eller hvis vi vurderer, at sagen kan afsluttes. Status for hver sag fremgår af højre kolonne.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 7. Finansministeriet		
Finansministeriets styring af it-sikkerheden i betalingssystemet Statens Koncern Betalinger	• Beretning nr. 22/2022, pkt. 15 • Notat af 21. november 2023, pkt. 27-29.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. pkt. 23 i denne beretning.
§ 8. Erhvervsministeriet		
Hensættelse til afvikling af olie- og gasproduktionen i Nordsøen	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 4 • Notat af 14. november 2024, pkt. 6-7.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. pkt. 24 i denne beretning.
Regnskabsmæssig håndtering af eksternt administrerede erhvervsstøtteordninger	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 5 • Notat af 14. november 2024, pkt. 16-17.	Vi følger nedenstående punkt: • Erhvervsministeriets arbejde med at sikre en korrekt regnskabsmæssig håndtering af ordninger, der administreres af bl.a. Danmarks Eksport- og Investeringsfond (EIFO).
Værdiansættelse af statens aktiver	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 12-14 • Notat af 14. november 2024, pkt. 16-17.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. pkt. 25 i denne beretning.
§ 9. Skatteministeriet		
Regnskabsmæssig håndtering af it-projekter i Skatteministeriet	• Beretning nr. 19/2019, pkt. 38 • Notat af 7. december 2020, pkt. 14 • Beretning nr. 18/2020, pkt. 32 • Notat af 26. november 2021, pkt. 9 • Beretning nr. 20/2021, afsnit 3.1 • Notat af 7. februar 2023, pkt. 6 • Beretning nr. 22/2022, pkt. 5 • Notat af 21. november 2023, pkt. 9-11.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. pkt. 26 i denne beretning.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 11. Justitsministeriet		
Indtægter fra bøder	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 7 • Notat af 14. november 2024, pkt. 10-11.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. pkt. 28 i denne beretning.
It-sikkerhed hos Rigspolitiet	• Beretning nr. 28/2013, pkt. 135 • Notat af 22. januar 2015, pkt. 49 • Beretning nr. 21/2018, pkt. 44 • Notat af 12. februar 2020, pkt. 23 • Beretning nr. 18/2023, pkt. 28 • Notat af 14. november 2024, pkt. 24-25.	Vi følger nedenstående punkt: • Justitsministeriets arbejde med at implementere en række initiativer, og om initiativerne retter op på de påpegede forhold. Vi vil fremover følge sagen i regi af beretningen om revisionen af statens forvaltning.
It-sikkerhed i Navision Stat hos Kriminalforsorgen	• Beretning nr. 19/2019, pkt. 34 • Notat af 7. december 2020, pkt. 11.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. pkt. 27 i denne beretning.
It-sikkerhed i forretningskritiske it-systemer	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 23-27 • Notat af 14. november 2024, pkt. 24-25.	Vi følger nedenstående punkt: • Justitsministeriets arbejde med at implementere initiativerne og forbedre styringen af it-sikkerheden. Vi vil fremover følge sagen i regi af beretningen om revisionen af statens forvaltning.
Risikovurdering og godkendelse af it-projektet NyX	• Beretning nr. 20/2021, pkt. 22-24 • Notat af 7. februar 2023, pkt. 11.	Vi følger nedenstående punkt: • Justitsministeriets arbejde med at få risikovurderet projektet i Statens It-råd og den efterfølgende forelæggelse for Folketingets Finansudvalg.
§ 12. Forsvarsministeriet		
Forsvarsministeriets kontrolmiljø på indkøbsområdet	• Beretning nr. 19/2019, pkt. 21-23 • Notat af 7. december 2020, pkt. 5 • Beretning nr. 18/2020, pkt. 25-28 • Notat af 26. november 2021, pkt. 6 • Beretning nr. 20/2021, pkt. 26-29 • Notat af 7. februar 2023, pkt. 12 • Beretning nr. 22/2022, pkt. 9-10 • Notat af 21. november 2023, pkt. 18-20 • Beretning nr. 18/2023, pkt. 15-17 • Notat af 14. november 2024, pkt. 18-19.	Se omtale af sagen i afsnit 5.2 i denne beretning.
Styring af brugerrettigheder	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 18-22 • Notat af 14. november 2024, pkt. 20-23.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. pkt. 29 i denne beretning.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 15. Social- og Boligministeriet		
Hensættelser og tilgodehavender på boligområdet	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 6 • Notat af 14. november 2024, pkt. 8-9.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. pkt. 30 i denne beretning.
§ 16. Indenrigs- og Sundhedsministeriet		
It-sikkerhed i forretningskritiske it-systemer	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 23-27 • Notat af 14. november 2024, pkt. 24-25.	Vi følger nedenstående punkt: • Indenrigs- og Sundhedsministeriets arbejde med at implementere initiativerne og forbedre styringen af it-sikkerheden. Vi vil fremover følge sagen i regi af beretningen om revisionen af statens forvaltning.
§ 17. Beskæftigelsesministeriet		
Beskæftigelsesministeriets kontrol med refusion til kommunerne via it-systemet Ydelsesrefusion	• Beretning nr. 22/2022, pkt. 11 • Notat af 21. november 2023, pkt. 21-23.	Vi følger nedenstående punkt: • Beskæftigelsesministeriets arbejde med at forbedre kontrollen med refusionen til kommunerne, herunder implementering af initiativer, der skal sikre flere kontroller, styrket samarbejde med KL og dokumentation af månedlig kontrol.
§ 19. Uddannelses- og Forskningsministeriet		
It-sikkerhed i forretningskritiske it-systemer	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 23-27 • Notat af 14. november 2024, pkt. 24-25.	Vi følger nedenstående punkt: • Uddannelses- og Forskningsministeriets arbejde med at implementere initiativerne og forbedre styringen af it-sikkerheden. Vi vil fremover følge sagen i regi af beretningen om revisionen af statens forvaltning.
§ 20. Børne- og Undervisningsministeriet		
Brugerrettighedsstyring i Statens Lønssystem	• Beretning nr. 19/2019, pkt. 28-31 • Notat af 7. december 2020, pkt. 8.	Vi følger nedenstående punkt: • Syv voksen- og ungdomsuddannelsers arbejde med brugerstyring.
Styrelsen for It og Læringskontroller i tilskudsberegnings-systemet CØSA	• Beretning nr. 18/2020, pkt. 30 • Notat af 26. november 2021, pkt. 8.	Vi følger nedenstående punkt: • Børne- og Undervisningsministeriets arbejde med at beskytte loggen mod sletning eller ændring samt funktionsadskillelse af privilegerede brugere.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 24. Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri		
Hensættelse til erstatninger og kompensation til minkavlere og følgeerhverv	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 10 • Notat af 14. november 2024, pkt. 14-15.	Se omtale af sagen i afsnit 4.2 i denne beretning.
§ 27. Ministeriet for Grøn Trepert		
It-sikkerhed i forretningskritiske it-systemer hos Naturstyrelsen (under det daværende miljøministerium)	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 23-27 • Notat af 14. november 2024, pkt. 24-25.	Vi følger nedenstående punkt: • Naturstyrelsens arbejde med at implementere initiativerne og forbedre styringen af it-sikkerheden. Vi vil fremover følge sagen i regi af beretningen om revisionen af statens forvaltning.
§ 28. Transportministeriet		
Banedanmarks kontrolmiljø i SAP	• Beretning nr. 19/2019, pkt. 33 • Notat af 7. december 2020, pkt. 10.	Vi følger nedenstående punkt: • Banedanmarks adgangsstyring og samarbejde med leverandøren om it-sikkerhed. Vi vil fremover følge sagen i regi af beretningen om revisionen af statens forvaltning.
Værdiansættelse af statens aktiver	• Beretning nr. 18/2023, pkt. 12-14 • Notat af 14. november 2024, pkt. 16-17.	Rigsrevisionen indstiller, at sagen afsluttes, jf. pkt. 25 i denne beretning.
§ 38. Skatter og afgifter		
Skatteministeriets regnskabsforvaltning vedrørende § 38	• Beretning nr. 28/2013, pkt. 115-116 • Notat af 22. januar 2015, pkt. 39 • Beretning nr. 23/2014, pkt. 106 • Notat af 23. december 2015, pkt. 21 • Beretning nr. 25/2015, pkt. 88-91 • Notat af 17. januar 2017, pkt. 18-22 • Beretning nr. 21/2016, pkt. 122-126 og 140 • Notat af 12. januar 2018, pkt. 44 • Beretning nr. 20/2017, pkt. 78-82 • Notat af 29. november 2018, pkt. 33 • Beretning nr. 20/2018, pkt. 10-17 • Notat af 27. november 2019, pkt. 5 • Beretning nr. 19/2019, afsnit 3.1 • Notat af 7. december 2020, pkt. 4 • Beretning nr. 18/2020, afsnit 3.1 • Notat af 26. november 2021, pkt. 5 • Beretning nr. 20/2021, afsnit 3.3 • Notat af 7. februar 2023, pkt. 8 • Beretning nr. 22/2022, pkt. 8 • Notat af 21. november 2023, pkt. 15-17.	Vi følger nedenstående punkt: • Skatteministeriets arbejde med at styrke kontrolmiljøet vedrørende § 38. Skatter og afgifter ved at kortlægge processer og risici samt ajourføre og styrke manuelle og automatiske kontroller.

Forhold, der skal følges	Sagens omtale i tidligere beretninger og notater	Sagens status
§ 38. Skatter og afgifter (fortsat)		
Skatteministeriets værdiansættelse af statens restancer	• Beretning nr. 20/2018, pkt. 37 • Notat af 27. november 2019, pkt. 20 • Beretning nr. 19/2019, pkt. 11-14 • Notat af 7. december 2020, pkt. 4 • Beretning nr. 18/2020, pkt. 10-13 • Notat af 26. november 2021, pkt. 5 • Beretning nr. 20/2021, afsnit 3.3 • Notat af 7. februar 2023, pkt. 8 • Beretning nr. 22/2022, pkt. 6 • Notat af 21. november 2023, pkt. 12-14 • Beretning nr. 18/2023, pkt. 9 • Notat af 14. november 2024, pkt. 12-13.	Se omtale af sagen i afsnit 4.1 i denne beretning.
Skatteministeriets brugerrettighedsstyring	• Beretning nr. 19/2019, pkt. 25-27 • Notat af 7. december 2020, pkt. 7 • Beretning nr. 22/2022, pkt. 13 • Notat af 21. november 2023, pkt. 24-26 • Beretning nr. 18/2023, pkt. 18-22 • Notat af 14. november 2024, pkt. 20-23.	Se omtale af sagen i afsnit 5.1 i denne beretning.
Skatteministeriets styring af it-sikkerheden i systemet One Stop Moms 2	• Beretning nr. 22/2022, pkt. 16 • Notat af 21. november 2023, pkt. 30-32.	Vi følger nedenstående punkter: • Skatteministeriets implementering af initiativer, der sikrer styring af ændringer • Skatteministeriets test af ledelsesgodkendte beredskabsplaner. Vi vil fremover følge sagen i regi af beretningen om revisionen af statens forvaltning.